

Extra steun voor sociale ondernemingen is nodig!

Oproep aan het ministerie van Economische Zaken en Klimaat

De coronacrisis heeft enorme sociale en economische gevolgen voor onze maatschappij. Voor veel ondernemers is het een bijzonder lastige periode. Zij moeten door het plotselinge omzetverlies en de onzekere toekomst alle zeilen bijzetten om hun onderneming draaiende te houden en zoveel mogelijk hun personeel in dienst te houden. Het kabinet heeft daadkrachtig opgetreden en een breed steunpakket voor het bedrijfsleven gelanceerd. Dat stellen wij enorm op prijs, ook voor sociale ondernemingen geven deze maatregelen een flinke steun in de rug. Wij ontvangen echter ook geluiden uit onze achterban over waar deze maatregelen juist voor hen ontoereikend zijn.

Allereerst zijn de regelingen niet passend voor snel groeiende bedrijven, wat veel sociale ondernemingen zijn. Daarnaast hebben sociale ondernemingen door hun maatschappelijke profiel nog een extra uitdaging. Doordat ze vaak in meerdere sectoren actief zijn, bijvoorbeeld horeca en zorg, vallen ze buiten de sector specifieke regelingen voor horeca of zorg. Ook hebben veel sociale ondernemingen een zakelijke relatie met de gemeente en heerst er veel onduidelijkheid over gemeentelijk beleid. Liquiditeit en dus snelheid is essentieel. Sociaal ondernemers willen koste wat het kost voorkomen dat ze hun maatschappelijke meerwaarde moeten afbouwen om te overleven, en dat is ook voor de overheid van groot belang.

De ondergetekende partijen zien het als een gedeelde verantwoordelijkheid om de overheid hierop te wijzen en oplossingen aan te bieden om de sociale ondernemingen in Nederland te verzekeren van de specifieke steun die ze verdienen. In deze brief lichten we toe waar de bestaande maatregelen niet passen, doen we suggesties voor verbetering en een oproep voor algemene steun.

TOGS: niet toereikend voor sociale ondernemingen die diensten combineren

De TOGS-regeling is een gift van 4.000 euro om ondernemers uit extra hard getroffen sectoren te ondersteunen. Veel sociale ondernemingen combineren diensten, bijvoorbeeld horeca en zorg, indien ze met de 'verkeerde' (zorg in plaats van horeca) SBI-code staan ingeschreven bij de KvK komen ze niet in aanmerking voor de TOGS. En ook veel ondernemende burgercollectieven, zoals energiecoöperaties, vallen buiten de boot. Daarom vragen wij de Rijksoverheid bij de beoordeling van nieuwe SBI-codes voor de TOGS extra aandacht te hebben voor sociale ondernemingen, bijvoorbeeld door aan te geven of een onderneming in meerdere sectoren actief is.

NOW: niet geschikt voor jonge snel groeiende sociale ondernemingen gefinancierd met groeikapitaal en/of donaties

Deze tegemoetkoming in de loonkosten voor ondernemingen die omzetverlies lijden door de coronacrisis wordt berekend aan de hand van omzetverlies ten opzichte van een jaar geleden. Helaas blijkt de NOW ontoereikend te zijn voor jonge en groeiende sociale ondernemingen, omdat deze ondernemingen in de start-up fase nog weinig omzet draaien en het dus op papier lijkt of ze geen omzetverlies lijden. Ook werken veel ondernemingen in de start-up fase met freelancers, deze kosten worden niet gecompenseerd en hierdoor worden samenwerkingen stopgezet. En een deel van de sociale ondernemingen ontvangt persoonsgebonden loonkostensubsidie (LKS) of donaties (met name tijdens de opstartfase), deze worden als omzet mee-gerekend. Dit heeft tot gevolg dat het omzetverlies voor de sociale onderneming op papier laag is en er een lager percentage loonkosten kan worden teruggevraagd. Geef jonge bedrijven andere mogelijkheden om hun omzetverlies door te geven en tel LKS en donaties (tijdelijk) niet mee als omzet.

Creëer duidelijkheid over doorlopen financiering vanuit gemeenten

Veel sociale ondernemingen hebben een financiële relatie met de gemeente, bijvoorbeeld rondom de Participatiewet of de WMO. De nationale afspraak is dat dit wordt doorbetaald, maar in praktijk is dit vanuit veel gemeenten nog onduidelijk. Spreek gemeenten aan op hun verantwoordelijkheid en zorg dat zij alle lopende financiële relaties door blijven betalen, waar mogelijk betalingen zoals WTL naar voren halen en duidelijkheid creëren richting sociaal ondernemers in hun regio.

#buysocialjuistnu

De manier waarop overheden de duizenden sociale ondernemingen in Nederland kan ondersteunen in deze moeilijke tijden is het (blijven) inkopen van hun producten en diensten. Hiermee draaien de ondernemingen de omzet die zij nodig hebben én dragen gemeenten bij aan de maatschappelijke doelen die zij zichzelf hebben gesteld. Veel sociale ondernemingen zoeken de (regionale) samenwerking met elkaar op en hebben cadeaupakketten samengesteld. Laat bestaande orders doorlopen, koop extra bij sociale ondernemingen in en deel de hashtag #buysocialjuistnu. Juist nu!

Zet samen met private partijen een noodfonds op voor sociale ondernemingen

De kans is groot dat de maatregelen voor een deel van de sociale ondernemingen niet afdoende zijn. Kosten zoals huur en verzekering lopen 'gewoon' door en personeel is minder beschikbaar. Dat is voor bedrijven inclusief sociale ondernemingen geen houdbare situatie. Terwijl sociale ondernemingen veel maatschappelijke waarde creëren en we juist dit soort bedrijven na de coronacrisis nodig hebben. Extra financiële steun kan worden uitgekeerd in samenwerking met *venture philanthropy* fondsen die al extra steunmaatregelen hebben aangekondigd en kennis en ervaring hebben met directe financiële steun aan sociale ondernemingen.

Werk juist nu aan de post-corona agenda

De coronacrisis maakt nog eens pijnlijk duidelijk dat Nederland versneld naar een nieuwe economie toe moet, met een meer weerbaar lokaal bedrijfsleven dat actief werkt aan een duurzame en inclusieve maatschappij. Precies dat is wat sociaal ondernemers doen. Zij nemen het voortouw en vertegenwoordigen een nieuw waardesysteem van waaruit dit kan groeien. Versnel de transitie door het werk van deze koplopers als uitgangspunt te nemen voor nieuw economisch beleid.

Wij gaan hierover graag verder in gesprek met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Deze oproep is opgesteld door Social Enterprise NL en wordt ondersteund door Ashoka Nederland, Buy Social, Code Sociale Ondernemingen, impact030, Impact Hub Amsterdam, Impact Noord, LaNSCO, Platform Sociaal Ondernemen Amersfoort, Social Club Den Haag, Starters4Communities, Social Impact Day Twente, Stadsgarage Haarlem en Sterk Brabant. Samen vertegenwoordigen zij meer dan 1000 sociaal ondernemers door het hele land.